

SECTORIAL

FRUITA: crisi de mercat (fruita de pinyol) i obertura de mesures de retirada addicionals

A finals del mes de maig EUROPECH publicava les dades previstes de producció comunitària de fruites de pinyol. Es considerava positiva la recuperació d'aquesta després de unes campanyes anteriors molt negatives. En canvi, la disminució del consum tant en els països del sud d'Europa com en els nord-europeus (temperatures baixes que no l'afavorien), els efectes derivats encara del tancament de la frontera russa (2014) a la qual s'ha afegit aquest estiu les barreres comercials fitosanitàries establertes per la Unió Duanera Euroasiàtica (des del 2014, les exportacions de fruita a Bielorrússia havien pal·liat una part de les necessitats de trobar mercats alternatius al rus) van arruïnar definitivament la campanya i la Comissió va obrir una retirada addicional en ple mes d'agost, que en el cas d'Espanya s'esgotava el contingent supletori en 24 hores.

EUROPECH va xifrar un augment de la producció comunitària de préssecs i nectarines en un 15% en relació a l'any passat. Espanya liderava l'augment de producció (en valor absolut) en un 9% i Catalunya en un +13% pel que fa a la producció de préssec pla.

El fet de la importància estructural de l'exportació espanyola de préssecs i nectarines (representa un 60% de la seva producció) i dels fets conjunturals que han marcat aquesta campanya ha desencadenat una crisi de preus que ha obligat a les Administracions a actuar en ple mes d'agost. Efectivament, al reglament comunitari que establia un primer reglament per mesures excepcionals l'any 2014, s'ha anat perllongant aquestes mesures i el [darrer el mes d'abril](#) es decidien per EM els contingents subjectes a retirada de préssecs i nectarines (9.775 tones en el cas d'Espanya). L'actuació conjunta de totes les organitzacions per tal d'augmentar aquest contingent esgotat ja a primers de juliol ha fet que aquest s'incrementés en 19.550 tones més per a Espanya (i 4.760 tones per a Itàlia i 10.710 tones més per Grècia). Contingents amb efectes retroactius i que com dèiem s'ha esgotat de manera immediata. Finalment, en aquestes retirades ja s'aplicaran les [noves ajudes financeres](#) aprovades l'any passat i que van ser negociades des de l'any 2015 dintre del paquet legislatiu de noves mesures legislatives per les Organitzacions de Productors.

<http://www.agroclm.com/2017/08/09/union-uniones-exige-ministra-actue-ante-crisis-fruta-dulce/>
https://www.fega.es/es/PwfGcp/es/regulacion_mercados/fondop/index.jsp

Fruita: impacte del Brexit segons Freshfel

L'Associació europea de productes frescos, Freshfel, ha publicat un article sobre la seva avaluació de l'impacte del Brexit en el sector de fruites hortalisses comunitari. Es considera un sector sensible que encara està absorbint amb dificultat el tancament del mercat rus (que representa la pèrdua d'un mercat anual de 2 milions de tones), i que haurà de fer front a noves restriccions addicionals en el corrent comercial que pot donar lloc a una pressió addicional sobre els preus donada la sensibilitat dels productes frescos a les variacions de la demanda. Per això des de l'Associació es demana que es clarifiquin al més aviat possible tant les possibles noves

tarifes duaneres, els possibles contingents o bé el nou sistema de controls. També és desitjable un període llarg de transitorietat abans que no entri en funcionament el nou sistema duaner.

Mentrestant, l'article avança com seran previsiblement aquest nou sistema duaner de controls i els possibles efectes sobre la producció comunitària.

- a) Controls en frontera i procediments. La fruita i les hortalisses fresques són productes peribles que exigeixen un procediment àgil en els intercanvis i en els seus controls:
  - a. Malgrat que no existeixen estadístiques fiables del volum de mercaderia que entra en els ports anglosaxons (tant sols Espanya lliura uns 55.000 containers anuals de productes frescos pel port de Dover), el volum és molt important. Nous controls en frontera fan perillar la vida útil (i la qualitat) del producte que arribarà al consumidor final a ambdues bandes del canal.
  - b. Limitacions logístiques. Tant el port de Dover com el de Rotterdam i la connexió Eurostar tenen limitacions logístiques (manca d'aparcaments suficients, emmagatzematge per productes en trànsit), que poden augmentar el temps d'espera, possibles endarreriments en el lliurament del productes que afectaran la qualitat final del producte.
  - c. Finestra digital única. El nou codi duaner del la UE-28 (RE 952/2013) va ser un esforç per integrar digitalment tots els procediments duaners i tot just els reglaments d'aplicació (sistema d'autoritzacions ràpides) entraven en vigor l'1 de maig del 2016. Malgrat que no s'ha arribat a l'òptim d'integració, la nova normativa ha suposat una millora dels procediments i un flux més àgil de les mercaderies.
  - d. Canvi en els procediments de mercaderies per vaixell. En l'actualitat hi ha un sistema que permet simplificar els controls: un vaixell que arriba al port de Rotterdam i passa els pertinents controls, després té lliure circulació a tot el mercat comunitari. Un procediment que canviarà i que a ben segur accelerarà canvis per guanyar competitivitat perduda a ambdues bandes del continent i del Regne Unit.
  - e. Els previsibles nous controls inclosos en sanitat vegetal, que haurien de ser definits al més aviat possible.
  - f. S'incrementaran els requisits de certificació que poden incloure també exigir certificats d'origen de qualitat o fitosanitaris. Es calcula que globalment poden tenir un cost addicional per als exportadors comunitaris de 65 M€ anuals que afectaran la competitivitat de la fruita europea en el mercat anglosaxó.
  - g. És previsible que les importacions del RU tinguin una normativa (tant en autorització de productes fitosanitaris com en sanitat vegetal) més laxa que la normativa comunitària que afectaria la competitivitat dels exportadors comunitaris. Finalment, cal preveure una disminució financera important en els projectes previstos de recerca, especialment després del 2020, en què el Regne Unit s'havia compromès.

<http://freshfel.org/wp-content/uploads/2017/08/20170803-Freshfel-Inventory-for-BREXIT-negotiations.pdf>

Fruita: una política comunitària sectorial exitosa

L'ARELFH ha publicat un "[llibre blanc sobre l'OCM de les fruites](#)". El document assenyala la positivitat de l'organització comuna de mercat que compleix ja vint anys. S'entén, doncs, que la que es considera positiva és reforma de l'any 1997, ja que les intervencions anteriors en el mercat comunitari (de 1970 a 1997) van ser menys efectives. Aquella reforma es va centrar en promocionar les OP (organitzacions de productors) com els subjectes més importants i

destinatari de la normativa comunitària. La concentració de l'oferta i l'orientació al mercat global serien els objectius prioritaris a més de la producció sostenible i l'increment del consum.

Aquest document és una posada al dia de les estadístiques europees més importants del sector de fruites i hortalisses centrades específicament en les OP: nombre d'OP per EM i la seva evolució, participació en les organitzacions, programes operatius i la seva despesa en els darrers anys, accions empreses.

Finalment, el document preveu una sèrie de propostes de millora: concentració superior de l'oferta, ajut específic per a la producció ecològica, una gestió més eficaç de les cada cop més habituals crisis de mercat, recerca i medi ambient, més transparència del mercat i els mètodes de control i auditories.

Porcí: pèrdua de quota del mercat comunitari a la Xina

La consultora Rabobank ha publicat les seves previsions a curt termini sobre l'evolució de les exportacions comunitàries de carn de porcí a la Xina. L'any 2016, afavorida per uns preus més baixos en la UE i més elevats a la Xina (i també per un augment de la demanda xinesa), la indústria porcina comunitària va exportar a la Xina 1,8 milions de tones; per a l'any 2016 preveuen una disminució de l'11%; és a dir, del 60% de la quota de mercat comunitària en el mercat xinès es passarà al 53%, i es situarà en 1,6 milions de tones en valor absolut.

Es considera que la millora dels preus interns a la Xina així com els dels directes competidors mundials farà necessari un canvi de l'estratègia comercial dels productors comunitaris (Alemanya, Espanya i Dinamarca són els principals exportadors de productes del sector porcí). Rabobank recomana als industrials europeus que si volen mantenir la seva quota de mercat a la Xina s'hauria d'invertir en la millora de les relacions comercials. En concret, apunten dues possibilitats: en formalitzar aliances comercials a llarg termini amb els industrials de carn de porcí xinesos així com compartir inversions en productes innovadors i màrqueting quan fos necessari; i una segona opció seria invertir directament en la indústria de carn de porc a la Xina i conservar la propietat del productes, la identitat i la visibilitat.

<http://www.agronegocios.es/los-exportadores-porcino-europeos-pierden-posiciones-china-segun-rabobank/>
<https://research.rabobank.com/far/en/sectors/animal-protein/pork-quarterly-q3-2017.html>
([agronegocios](#), no hi ha al [rabobank](#) directe)

GLOBAL

Negociacions Mercosur/UE: el paquet agrari continua essent conflictiu

A principis del mes de juliol va tenir lloc a Brussel·les una nova ronda de negociacions entre la UE i el Mercosur. Les converses van abastar multitud de temes comercials (de béns governamentals, desenvolupament sostenible, mesures sanitàries i fitosanitàries, obstacles al comerç, petites i mitjanes empreses, propietat intel·lectual i solució de controvèrsies. Addicionalment, també s'hi inclouen dos temes no estrictament comercials, com el diàleg polític i la cooperació birregional.

El comunicat conjunt d'ambdues parts es felicitava de la marxa de les negociacions, tot i que el Comissari d'Agricultura de la UE va expressar que l'accés dels productes agrícoles del Mercosur al mercat comunitari continuen essent un dels punts més conflictius de les negociacions. I més concretament la carn de boví i l'etanol són els dos productes sensibles dels quals la Comissió encara no ha presentat una oferta d'accés al seu mercat.

La propera ronda es celebrarà el mes d'octubre al Brasil.

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155779.pdf

<https://www.ictsd.org/bridges-news/puentes/news/a%C3%BAn-sin-fecha-de-conclusi%C3%B3n-negociaciones-entre-mercosur-y-ue-avanzan>

FAO: índex del preu dels aliments juliol 2017

Els preus dels aliments mundials va augmentar un 2,3% [segons l'índex de la FAO](#) del mes de juliol en relació al mes de juny, continuant l'evolució positiva iniciada el mes maig. Aquest resultat és producte de l'augment de l'índex de preus dels cereals, de la llet i del sucre, del manteniment de l'índex dels preus de la carn i de la baixada de l'índex del preu dels olis vegetals.

En el cas dels cereals, l'índex no deixa d'augmentar des de principis d'any i especialment en relació al mateix mes de l'any passat (+9,5%). A aquest augment ha contribuït de manera decisiva l'evolució a l'alça dels preus del blat i menys pel que fa als de l'arròs. L'índex dels preus dels productes lactis (de la mantega, del formatge i de la llet sencera en pols) també ha augmentat en relació al mes de juny passat (+3,6%) i són un 52,2% superiors a l'índex del mes de juliol de l'any passat.

El manteniment de l'índex de preus de la carn es focalitza en l'augment per quart mes consecutiu de l'índex dels preus de l'oví (a causa d'una reducció de l'oferta en l'Oceania); la resta de productes carnis que componen l'índex (boví, porquí i aviram) han tingut un comportament negatiu que no ha estat pitjor si no fos per la forta demanda. En el cas dels olis vegetals, el signe negatiu de l'índex prové de les disminucions del preu dels olis de palma, que continuen el seu descens davant les bones perspectives de la nova collita del sud-est d'Àsia.

<http://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/es/>

COMUNITARI

Disciplina financera: disminució dels pagaments directes del 2017

Segons el Reglament d'execució [1236/2017](#) i tal i com es preveia en la darrera reforma de la PAC, per tal de refer la reserva de crisi anual es farà una disminució de l'**1,38849%** sobre els pagaments directes de la PAC d'aquest any excepte, tal i com preveu el Reglament 1307/2013 (article 26), als pagaments inferiors a 2.000 €.

PAC post 2020 i futur del finançament europeu

Al llarg dels darrers mesos la UE està publicant una sèrie de documents financers de reflexió que necessàriament influiran en la futura PAC post 2020.

A finals del mes de juny la Comissió presentava una [reflexió sobre el futur de les finances europees](#). Aquest document relaciona els cinc escenaris previstos en [el Llibre Blanc sobre el futur d'Europa](#), que va ser presentat per la Comissió Juncker a principis del mes de març, amb cinc escenaris pressupostaris:

Escenaris:

Llibre Blanc	Finances
1. Continuació	Estabilitat del pressupost
2. Nomes mercat únic	Disminució del pressupost
3. S'avançarà a diferents velocitats	Estabilitat a l'alça del pressupost
4. Es farà menys més eficaçment	Disminució del pressupost
5. Fer més tots plegats	Augment del pressupost

Val a dir que en principi va ser un document en què les autoritats agroalimentàries dels Estats Membres no van parar atenció, entenent que era un document/reflexió d'interès econòmic general. Ara bé, la PAC representa el 40%, aproximadament, del pressupost comunitari i el document de reflexió feia una directa incidència al "valor afegit" de la despesa agroalimentària. Potser per això, en el Consell de Ministres d'Agricultura del mes de juliol passat, Espanya presentava una reflexió al respecte com a punt addicional de l'ordre del dia. La intervenció de la ministra d'Agricultura espanyola considerava que el document feia un "tractament esbiaixat" de la PAC i la presentava com l'única política amb connotacions negatives i donava a entendre on s'hauria de cercar els fons per a noves necessitats financeres de futures polítiques. La majoria d'EM van entendre que s'havia de "posar en valor" l'agricultura comunitària i que el document necessitava reflexions més profundes, tot i que com és habitual amb posicionaments més liberals i d'altres més proteccionistes.

Posteriorment, durant el mes d'agost, en el Congrés d'Economistes Agraris de Parma el professor Alan Matthews va presentar un [interessant article](#) que relaciona aquests escenaris amb la futura participació de la PAC en aquest pressupost i les prioritats polítiques agroalimentàries.

Prèviament considera que l'actual reforma de la PAC (la del Comissari Ciolos), malgrat que no agrada a tothom, pot tenir una vigència de 10 anys (fins a l'any 2024) si es té en compte que la reforma de l'actual MFP 2014-2020 pot tenir endarreriments institucionals (especialment derivats d'una nova legislatura parlamentària a partir de l'any 2019) o de la pròpia lentitud del procés legislatiu comunitari (amb tota probabilitat l'actual pressupost es perllongaria alguns anys).

Considera que en tots els escenaris previstos en el document de reflexió sobre finançament futur de la PAC, aquest serà inferior a l'actual en quatre d'ells i només en el cinquè podria augmentar. La participació de la PAC en el pressupost comunitari serà inferior a l'actual i en alguns escenaris fins i tot el pressupost en valor absolut disminuiria. Si bé el document de reflexió no apunta xifres concretes, l'articulista prediu que aquest podria disminuir fins a un 30% del de l'actualitat.

Ho il·lustra amb la diapositiva següent:

The slide features the 'eaae 2017' logo in the top left corner. The title 'Commission Reflections Paper – 5 'illustrative scenarios'' is centered at the top. Below the title is a table with five rows and five columns. The columns are labeled 'No.', 'Scenario', 'EU budget', 'CAP share', and 'Agricultural policy priorities'. The rows describe five different scenarios: 'Carrying on', 'Doing less together', 'Some do more', 'Radical redesign', and 'Doing much more together', each with associated budget, CAP share, and policy priorities.

No.	Scenario	EU budget	CAP share	Agricultural policy priorities
1	Carrying on	Stable	Lower	Better targeting of support on farmers with special needs and risk management, investment in RD (especially agri-environment)
2	Doing less together	Smaller	Lower	Support only for farmers with special needs and risk management tools
3	Some do more	Stable+	Lower	As in Scenario 1
4	Radical redesign	Smaller	Lower	As in Scenario 1
5	Doing much more together	Increased	Higher amount	Not specified

El seu article encara va més enllà i es pregunta en quines polítiques podrien fer-se efectives aquesta disminució (per tant, considera del tot probable aquest decrement del pressupost agroalimentari en el proper període): la distribució pressupostària entre Pilars, a qui d'ells podrà afavorir?, s'incrementarà més la flexibilitat dels EM a l'hora de distribuir-los? Podria introduir-se el cofinançament en el Pilar I?

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1795_es.htm

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/future-eu-finances-five-scenarios-factsheet_en.pdf